

Briselē, 9.7.2021.
C(2021) 5026 final

ANNEX

PIELIKUMS

dokumentam

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Satura apstiprinājums Komisijas regulas projektam par Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. panta 3. punkta piemērošanu vertikālo nolīgumu un saskaņotu darbību kategorijām

PIELIKUMS

KOMISIJAS REGULA (ES) .../..

(XXX)

par Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. panta 3. punkta piemērošanu vertikālo nolīgumu un saskaņotu darbību kategorijām

PROJEKTS

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Regulu Nr. 19/65/EEK (1965. gada 2. marts) par Līguma 85. panta 3. punkta piemērošanu atsevišķām līgumu un saskaņotu darbību kategorijām¹ un jo īpaši tās 1. pantu,

publicējusi šīs regulas projektu,

apspriedusies ar Aizliegtu vienošanos un dominējoša stāvokļa padomdevēju komiteju,

tā kā:

- (1) Komisija ar Regulu Nr. 19/65/EEK ir pilnvarota, izmantojot regulu, piemērot Līguma par Eiropas Savienības darbību* ("Līgums") 101. panta 3. punktu noteiktām vertikālo nolīgumu un attiecīgu saskaņoto darbību kategorijām, uz ko attiecas Līguma 101. panta 1. punkts.
- (2) Komisijas 2010. gada 20. aprīļa Regulā (ES) Nr. 330/2010 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. panta 3. punkta piemērošanu vertikālu nolīgumu un saskaņotu darbību kategorijām² ir noteiktas vertikālo nolīgumu kategorijas, attiecībā uz kurām Komisija uzskata, ka tās parasti atbilst Līguma 101. panta 3. punkta nosacījumiem. Minētā regula zaudē spēku 2022. gada 31. maijā, un, kā liecina regulas izvērtējums, pieredze tās piemērošanā ir kopumā bijusi pozitīva. Ņemot vērā pieredzi, kas gūta kopš tās pieņemšanas, tai skaitā pieredzi ar jaunām tirgus tendencēm, piemēram, e-komercijas pieaugumu, kā arī jaunus vai izplatītākus vertikālo nolīgumu veidus, ir lietderīgi pieņemt jaunu grupu atbrīvojuma regulu.
- (3) Nolīgumu kategorijas, attiecībā uz kurām var uzskatīt, ka tās parasti atbilst Līguma 101. panta 3. punkta nosacījumiem, ietver vertikālos preču vai pakalpojumu pirkšanas vai pārdošanas nolīgumus, ja šos nolīgumus noslēguši savstarpēji nekonkurējoši uzņēmumi, noteikti konkurenti vai noteiktas preču mazumtirgotāju apvienības. Tās ietver arī vertikālos nolīgumus, kuros iekļauti papildnoteikumi par

¹ OV 36, 6.3.1965., 533. lpp., ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1215/1999 (1999. gada 10. jūnijs), OV L 148, 15.6.1999., 1. lpp.

* No 2009. gada 1. decembra EK līguma 81. pants kļuva par Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. pantu. Abi panti pēc būtības ir identiski. Šajā regulā atsaucies uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. pantu attiecīgā gadījumā uzskatāmas par atsaucēm uz EK līguma 81. pantu.

² OV L 102, 23.4.2010., 1. lpp.

intelektuālā īpašuma tiesību nodošanu vai izmantošanu. Terminam “vertikālie nolīgumi” būtu jāietver arī attiecīgas saskaņotās darbības.

- (4) Lai Līguma 101. panta 3. punktu piemērotu, izmantojot regulu, nav nepieciešams noteikt, uz kuriem vertikālajiem nolīgumiem var attiekties Līguma 101. panta 1. punkts. Nolīgumu individuālajā novērtējumā saskaņā ar Līguma 101. panta 1. punktu ir jāņem vērā vairāki faktori, jo īpaši tirgus struktūra no piedāvājuma un no pieprasījuma puses.
- (5) Šajā regulā paredzētais grupu atbrīvojums būtu jāattiecina tikai uz tiem vertikālajiem nolīgumiem, kurus pietiekami droši var uzskatīt par atbilstīgiem Līguma 101. panta 3. punkta nosacījumiem.
- (6) Noteikta veida vertikālie nolīgumi var palielināt ekonomisko efektivitāti ražošanas vai izplatīšanas ķēdē, veicinot labāku koordināciju starp iesaistītajiem uzņēmumiem. Tie jo īpaši var samazināt pušu darījumu un izplatīšanas izmaksas un optimizēt noieta un investīciju līmeni.
- (7) Varbūtība, ka šāds efektivitātes pieaugums atsvērs konkurenci ierobežojošo ietekmi, ko rada vertikālajos nolīgumos ietvertie ierobežojumi, ir atkarīga no nolīguma pušu tirgus varas pakāpes un tādējādi no pakāpes, kādā minētie uzņēmumi saskaras ar konkurenci, kuru rada citi piegādātāji, kas pārdod preces vai sniedz pakalpojumus, ko to klienti šo produktu īpašību, cenu vai paredzētā izmantojuma dēļ uzskata par savstarpēji aizstājamiem.
- (8) Ja katram uzņēmumam, kas ir attiecīgā nolīguma puse, tirgus daļa konkrētajā tirgū nepārsniedz 30 % un nolīgums neietver noteiktus nopietnu konkurences ierobežojumu veidus, var prezumēt, ka šis vertikālais nolīgums principā palīdz uzlabot ražošanu vai izplatīšanu un ļauj patērētājiem baudīt pienācīgu daļu no gūtajiem labumiem.
- (9) Virs 30 % tirgus daļas robežlieluma nevar prezumēt, ka vertikālie nolīgumi, uz kuriem attiecas Līguma 101. panta 1. punkts, parasti radītu tāda veida un apjoma objektīvas priekšrocības, kas kompensētu šo nolīgumu nelabvēlīgo ietekmi uz konkurenci. Vienlaikus netiek prezumēts, ka uz minētajiem vertikālajiem nolīgumiem attiecas Līguma 101. panta 1. punkts vai ka tie neatbilst Līguma 101. panta 3. punkta nosacījumiem.
- (10) Tiešsaistes platformu ekonomika ieņem arvien lielāku nozīmi preču un pakalpojumu izplatīšanā. Uzņēmumi, kas darbojas tiešsaistes platformu ekonomikā, praktizē jaunus darījumdarbības veidus, no kuriem dažus nav viegli kategorizēt, izmantojot jēdzienus, kas tradicionāli lietoti vertikālās attiecībās starp piegādātājiem un izplatītājiem fiziskas tirdzniecības gadījumā. Tomēr, ja šādi uzņēmumi ir tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji, tos šajā regulā vajadzētu kategorizēt kā piegādātājus. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji uzņēmumiem dod iespēju piedāvāt preces vai pakalpojumus citiem uzņēmumiem vai patērētājiem un tādējādi atvieglo tiešus darījumus starp šādiem uzņēmumiem vai starp šādiem uzņēmumiem un patērētājiem neatkarīgi no tā, vai un kur minētie darījumi galu galā tiek noslēgti. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji šajā kategorijā būtu iedalāmi arī tad, ja tie sniedz vairākus pakalpojumus vai izplatīšanas ķēdē sniedz pakalpojumus vairākos līmeņos.
- (11) Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēja definīcija, kas sniegta šajā regulā, balstās uz definīciju, kura izmantota Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija Regulā (ES) 2019/1150 par taisnīguma un pārredzamības veicināšanu

komerciālajiem lietotājiem paredzētos tiešsaistes starpniecības pakalpojumos³. Tomēr, piemērojot šo definīciju, jāņem vērā šīs regulas konteksts. Konkrētāk, ņemot vērā Līguma 101. panta darbības jomu, šīs regulas darbības jomā ietilpst tikai nolīgumi starp tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem un citiem uzņēmumiem. Šie nolīgumi ir uzskatāmi par vertikāliem nolīgumiem šīs regulas nozīmē.

- (12) Šajā regulā paredzētais grupu atbrīvojums uz tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem nebūtu jāattiecina, ja tiem ir hibrīdfunkcija, tas ir, ja tie pārdod preces vai pakalpojumus, konkurējot ar uzņēmumiem, kuriem tie sniedz tiešsaistes starpniecības pakalpojumus. Tas tāpēc, ka tad, ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem ir šāda hibrīdfunkcija, to mazumtirdzniecības darbības parasti ietekmē zīmolu savstarpējo konkurenci un tādējādi rada ievērojamas bažas horizontālā līmenī.
- (13) Šajā regulā nebūtu jāparedz atbrīvojums tādiem vertikālajiem nolīgumiem, kas ietver ierobežojumus, kuri varētu ierobežot konkurenci un kaitēt patērētājiem vai kuri nav obligāti vajadzīgi efektivitātes pieauguma panākšanai. Konkrēti, vertikālie nolīgumi, kuros ietverti noteiktu veidu nopietni konkurences ierobežojumi, tādi kā minimālās un fiksētās tālākpārdošanas cenas, noteiktu veidu teritoriālā aizsardzība vai tas, ka tiek liegts efektīvi izmantot internetu pārdošanai tiešsaistē vai efektīvi izmantot noteiktus tiešsaistes reklāmas kanālus, būtu pilnībā jāizslēdz no šajā regulā paredzētā grupu atbrīvojuma neatkarīgi no attiecīgo uzņēmumu tirgus daļām. Tāpēc šajā regulā paredzētais grupu atbrīvojums uz tiešsaistes pārdošanas ierobežojumiem būtu jāattiecina tikai tad, ja to mērķis nav tieši vai netieši liegt pircējiem vai to klientiem efektīvi izmantot internetu preču vai pakalpojumu pārdošanai tiešsaistē, piemēram, tāpēc, ka tie var būtiski samazināt kopējo tiešsaistes pārdošanas apjomu attiecīgajā tirgū.
- (14) Lai nodrošinātu, ka šajā regulā nav paredzēts atbrīvojums tādiem ierobežojumiem, par kuriem nevar pietiekami droši pieņemt, ka tie atbilst Līguma 101. panta 3. punkta nosacījumiem, un lai jo īpaši nodrošinātu piekļuvi konkrētajam tirgum vai tajā novērstu aizliegto vienošanos, uz grupu atbrīvojumu būtu jāattiecina daži nosacījumi. Tālab atbrīvojums attiecībā uz nekonkurēšanas saistībām būtu jāattiecina tikai uz saistībām, kuru ilgums nepārsniedz noteiktu laiku. Tā paša iemesla dēļ visas tiešas vai netiešas saistības, kas selektīvas izplatīšanas sistēmas dalībniekiem liedz pārdot konkrētu konkurējošu piegādātāju zīmolu produktus, būtu jāizslēdz no šīs regulas piemērošanas jomas. Visbeidzot, no šīs regulas piemērošanas jomas būtu jāizslēdz arī paritātes saistības, kas tiešsaistes starpniecības pakalpojumu pircējiem liedz piedāvāt, pārdot vai tālākpārdot preces vai pakalpojumus galalietotājiem saskaņā ar izdevīgākiem nosacījumiem, izmantojot konkurējošus tiešsaistes starpniecības pakalpojumus.
- (15) Šajā regulā paredzētie tirgus daļas ierobežojumi, noteiktu vertikālo nolīgumu neatbrīvošana un nosacījumi parasti nodrošinās, ka nolīgumi, uz kuriem attiecas grupu atbrīvojums, iesaistītajiem uzņēmumiem neļaus likvidēt konkurenci attiecībā uz attiecīgo preču vai pakalpojumu būtisku daļu.
- (16) Komisija saskaņā ar 29. panta 1. punktu Padomes 2002. gada 16. decembra Regulā (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā⁴, var atsaukt šīs regulas atbrīvojuma piemērošanu, ja konkrētā

³ OV L 186, 11.7.2019., 57. lpp.

⁴ OV L 1, 4.1.2003., 1. lpp.

gadījumā tā konstatē, ka nolīgums, uz kuru attiecas šajā regulā paredzētais atbrīvojums, tomēr rada tādu ietekmi, kas nav saderīga ar Līguma 101. panta 3. punktu. Dalībvalsts konkurences iestāde var atsaukt šīs regulas atbrīvojuma piemērošanu attiecīgās dalībvalsts teritorijā vai tās daļā, ja ir izpildīti Regulas (EK) Nr. 1/2003 29. panta 2. punkta nosacījumi.

- (17) Ja Komisija vai dalībvalsts konkurences iestāde atsauc šīs regulas atbrīvojuma piemērošanu, tai ir pienākums pierādīt, ka attiecīgais vertikālais nolīgums ietilpst Līguma 101. panta 1. punkta darbības jomā un ka šis nolīgums neatbilst vismaz vienam no četriem Līguma 101. panta 3. punkta nosacījumiem.
- (18) Nosakot, vai saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 29. pantu būtu atsaucama šīs regulas atbrīvojuma piemērošana, īpaši svarīga nozīme ir konkurenci ierobežojošajai ietekmei, kuru var radīt vertikālo nolīgumu paralēli tīkli ar līdzīgu ietekmi un kuras dēļ tiek būtiski ierobežota piekļuve konkrētajam tirgum vai konkurence tajā. Šāda kumulatīva ietekme var rasties, piemēram, dalītas ekskluzivitātes, ekskluzīvas piegādes, selektīvas izplatīšanas, paritātes saistību vai nekonkurēšanas saistību gadījumā.
- (19) Lai stiprinātu tādu vertikālo nolīgumu paralēlo tīklu pārraudzību, kuriem ir līdzīga konkurenci ierobežojoša ietekme un kuri aptver vairāk nekā 50 % no attiecīgā tirgus, Komisija, izmantojot regulu, var noteikt, ka šo regulu nepiemēro vertikālajiem nolīgumiem, kas ietver īpašus ierobežojumus, kuri attiecas uz konkrēto tirgu, tādējādi pilnībā atjaunojot Līguma 101. panta piemērošanu šādiem nolīgumiem,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Definīcijas

1. Šajā regulā izmantoti šādi definētie termini:

- (a) “vertikāls nolīgums” ir nolīgums vai saskaņota darbība starp diviem vai vairākiem uzņēmumiem, no kuriem katrs nolīguma vai saskaņotās darbības ietvaros darbojas citā ražošanas vai izplatīšanas ķēdes līmenī, un kas attiecas uz nosacījumiem, ar kādiem puses var pirkt, pārdot un tālākpārdot konkrētas preces vai pakalpojumus;
- (b) “vertikāls ierobežojums” ir konkurences ierobežojums vertikālā nolīgumā, uz kuru attiecas Līguma 101. panta 1. punkts;
- (c) “konkurējošs uzņēmums” ir faktiskais vai potenciālais konkurents; “faktiskais konkurents” ir uzņēmums, kas darbojas tajā pašā konkrētajā tirgū; “potenciālais konkurents” ir uzņēmums, kurš tad, ja vertikālā nolīguma nebūtu, neliela, taču pastāvīga relatīvo cenu kāpuma gadījumā ne tikai teorētiski, bet reāli varētu īsā laikā veikt vajadzīgās papildu investīcijas vai segt pārorientēšanās izmaksas, lai ieietu konkrētajā tirgū;
- (d) “piegādātājs” – ietver arī uzņēmumus, kas sniedz tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, neatkarīgi no tā, vai tie paši ir puses darījumos, kuru veikšanu tie atvieglo; “tiešsaistes starpniecības pakalpojumi” ir pakalpojumi, kas uzņēmumiem dod iespēju piedāvāt preces vai pakalpojumus citiem uzņēmumiem vai galalietotājiem un tādējādi atvieglo tiešus darījumus starp šādiem uzņēmumiem vai starp šādiem uzņēmumiem un galalietotājiem neatkarīgi no tā, vai un kur minētie darījumi galu galā tiek noslēgti, un kas ir

uzskatāmi par informācijas sabiedrības pakalpojumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/1535 1. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē;

- (e) “nekonkurēšanas saistības” ir tiešas vai netiešas saistības, kas pircējam liedz ražot, pirkt, pārdot vai tālākpārdot preces vai pakalpojumus, kuri konkurē ar līguma precēm vai pakalpojumiem, vai jebkuras tiešas vai netiešas saistības pircējam pirkt no piegādātāja vai no piegādātāja norādīta uzņēmuma vairāk nekā 80 % no pircēja kopējā līguma preču vai pakalpojumu un to aizstājēju pirkumu apjoma konkrētajā tirgū, ko aprēķina pēc pirkumu vērtības iepriekšējā kalendārajā gadā vai, ja to paredz nozares parastā prakse, pēc pirkumu apjoma iepriekšējā kalendārajā gadā;
- (f) “selektīva izplatīšanas sistēma” ir izplatīšanas sistēma, kurā piegādātājs apņemas līguma preces vai pakalpojumus tieši vai netieši pārdot tikai pēc konkrētiem kritērijiem izvēlētiem izplatītājiem un kurā šie izplatītāji apņemas teritorijā, kuru piegādātājs rezervējis šai sistēmai, attiecīgās preces vai pakalpojumus nepārdot nepilnvarotiem izplatītājiem;
- (g) “ekskluzīva izplatīšanas sistēma” ir izplatīšanas sistēma, kurā piegādātājs teritoriju vai klientu grupu iedala ekskluzīvi sev vai vienam vai nedaudziem pircējiem, ko nosaka samērīgi ar iedalīto teritoriju vai klientu grupu tā, lai nodrošinātu noteiktu darījumdarbības apjomu, kas ļauj atpelnīt to veiktās investīcijas, un ierobežo citu pircēju iespējas aktīvi pārdot ekskluzīvajā teritorijā vai ekskluzīvajai klientu grupai;
- (h) “intelektuālā īpašuma tiesības” ir rūpnieciskā īpašuma tiesības, zinātība, autortiesības un blakustiesības;
- (i) “zinātība” ir nepatentētas praktiskās informācijas kopums, kas izriet no piegādātāja pieredzes un veiktās testēšanas un ir slepens, būtisks un konkretizēts; “slepens” nozīmē, ka zinātība nav vispārzināma vai nav viegli pieejama; “būtisks” nozīmē, ka zinātība ir svarīga un noderīga pircējam līguma preču vai pakalpojumu lietošanā, pārdošanā vai tālākpārdošanā; “koncretizēts” nozīmē, ka zinātība ir aprakstīta pietiekami pilnīgi, lai būtu iespējams pārliecināties, ka tā atbilst slepenības un būtiskuma kritērijiem;
- (j) “pircējs” – ietver uzņēmumus, kas saskaņā ar nolīgumu, uz kuru attiecas Līguma 101. panta 1. punkts, pārdod preces vai pakalpojumus citu uzņēmumu vārdā;
- (k) “pircēja klients” ir uzņēmums, kas nav nolīguma puse un pērk līguma preces vai pakalpojumus no pircēja, kurš ir nolīguma puse;
- (l) “aktīvā pārdošana” ir visas pārdošanas formas, kas nav pasīvā pārdošana un kas ietver aktīvu vēršanos pie klientiem ar apmeklējumiem, vēstulēm, e-vēstulēm, zvaniem vai citiem tiešās komunikācijas veidiem vai ar mērķorientētu bezsaistes vai tiešsaistes reklāmu un tirdzniecības veicināšanas pasākumiem, piemēram, drukātajos vai digitālajos medijos, tai skaitā tiešsaistes medijos, cenu salīdzināšanas rīkiem vai reklāmu meklētājos, kas vērsti uz klientiem konkrētās teritorijās vai klientu grupās; par aktīvo pārdošanu parasti ir uzskatāma tādu valodas izvēles iespēju piedāvāšana tīmekļa vietnē, kuras parasti netiek lietotas teritorijā, kurā iedibināts izplatītājs; tāpat par aktīvo pārdošanu ir uzskatāma tīmekļa vietnes piedāvāšana ar domēna nosaukumu, kas atbilst citai teritorijai nekā tā, kurā iedibināts izplatītājs;

- (m) “pasīvā pārdošana” ir pārdošana pēc individuālu klientu pašiniciatīvas pieprasījumiem, tai skaitā preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana šādiem klientiem gadījumos, kad pārdošanas darījumu nav izraisījusi reklāma, kura aktīvi vērsta uz konkrētu klientu grupu vai teritoriju, un dalība publiskajā iepirkumā;
- (n) “aktīvās vai pasīvās pārdošanas ierobežojums” ir aktīvās pārdošanas 1. punkta l) apakšpunkta nozīmē vai pasīvās pārdošanas 1. punkta m) apakšpunkta nozīmē ierobežojums. Aktīvās vai pasīvās pārdošanas ierobežojums attiecībā uz preču un pakalpojumu pārdošanu tiešsaistē ir tāds ierobežojums, kura mērķis tieši vai netieši, atsevišķi vai kopā ar citiem faktoriem ir liegt pircējiem vai to klientiem efektīvi izmantot internetu preču un pakalpojumu pārdošanai tiešsaistē vai efektīvi izmantot vienu vai vairākus tiešsaistes reklāmas kanālus, un tāds ierobežojums, kura mērķis tieši vai netieši, atsevišķi vai kopā ar citiem faktoriem, kas ir jebkuras puses kontrolē, ir ierobežot, kādā teritorijā vai kādai klientu grupai pircēji var pārdot līguma preces vai pakalpojumus, vai selektīvās izplatīšanas gadījumā – ierobežot mazumtirdzniecības līmenī darbojošos selektīvās izplatīšanas sistēmas dalībnieku aktīvo vai pasīvo pārdošanu galalietotājiem.

2. Šajā regulā termini “uzņēmums”, “piegādātājs” un “pircējs” ietver to attiecīgos saistītos uzņēmumus.

“Saistītie uzņēmumi” ir:

- (a) uzņēmumi, kuros kādai no nolīguma pusēm tieši vai netieši ir:
 - i) pilnvaras izmantot vairāk nekā pusi balsstiesību vai
 - ii) pilnvaras iecelt vairāk nekā pusi uzraudzības padomes, valdes vai uzņēmuma likumīgās pārstāvības struktūru locekļu, vai
 - iii) tiesības vadīt uzņēmuma darījumus;
- (b) uzņēmumi, kuriem attiecībā uz kādu no nolīguma pusēm tieši vai netieši ir a) apakšpunktā uzskaitītās tiesības vai pilnvaras;
- (c) uzņēmumi, kuros b) apakšpunktā minētajiem uzņēmumiem tieši vai netieši ir a) apakšpunktā uzskaitītās tiesības vai pilnvaras;
- (d) uzņēmumi, kuros kādai no nolīguma pusēm kopā ar vienu vai vairākiem a), b) vai c) apakšpunktā minētajiem uzņēmumiem vai kuros diviem vai vairākiem pēdējiem minētajiem uzņēmumiem kopīgi ir a) apakšpunktā uzskaitītās tiesības vai pilnvaras;
- (e) uzņēmumi, kuros a) apakšpunktā uzskaitītās tiesības vai pilnvaras kopīgi ir:
 - i) nolīguma pusēm vai attiecīgajiem saistītajiem uzņēmumiem, kas minēti a) līdz d) apakšpunktā, vai
 - ii) vienai vai vairākām nolīguma pusēm vai vienam vai vairākiem ar tām saistītajiem uzņēmumiem, kas minēti a) līdz d) apakšpunktā, un vienai vai vairākām trešām personām.

2. pants

Atbrīvojums

1. Atbilstoši Līguma 101. panta 3. punktam, un ievērojot šīs regulas noteikumus, ar šo tiek noteikts, ka vertikālajiem nolīgumiem nepiemēro Līguma 101. panta 1. punktu.
Šo atbrīvojumu piemēro, ja minētie nolīgumi ietver vertikālus ierobežojumus.
2. Šā panta 1. punktā paredzēto atbrīvojumu vertikālajiem nolīgumiem starp uzņēmumu apvienību un atsevišķu dalībnieku vai starp šādu apvienību un atsevišķu piegādātāju piemēro tikai tad, ja visi tās dalībnieki ir preču mazumtirgotāji un ja nevienam no apvienības dalībniekiem kopā ar saistītajiem uzņēmumiem kopējais gada apgrozījums nepārsniedz 50 miljonus EUR. Šī regula attiecas uz šādu apvienību vertikālajiem nolīgumiem, neskarot Līguma 101. panta piemērošanu apvienības dalībnieku horizontālajiem nolīgumiem vai apvienības pieņemtiem lēmumiem.
3. Šā panta 1. punktā paredzēto atbrīvojumu piemēro vertikālajiem nolīgumiem, kuri ietver noteikumus attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību nodošanu pircējam vai intelektuālā īpašuma tiesību izmantošanu, ko veic pircējs, ja minētie noteikumi nav šo nolīgumu galvenais priekšmets un ir tieši saistīti ar preču vai pakalpojumu izmantošanu, pārdošanu vai tālākpārdošanu, ko veic pircējs vai tā klienti. Atbrīvojumu piemēro ar nosacījumu, ka minētie noteikumi attiecībā uz līguma precēm vai pakalpojumiem neietver konkurences ierobežojumus, kuru mērķis ir tāds pats kā vertikālajiem ierobežojumiem, uz kuriem atbrīvojums saskaņā ar šo regulu neattiecas.
4. Šā panta 1. punktā paredzētais atbrīvojums nav piemērojams vertikālajiem nolīgumiem starp konkurējošiem uzņēmumiem. Tomēr šā panta 1. punktā paredzētais atbrīvojums ir piemērojams visiem konkurējošu uzņēmumu nesavstarpēja vertikālā nolīguma aspektiem, ja:
 - (a) piegādātājs ir preču ražotājs, vairumtirgotājs vai importētājs un izplatītājs, savukārt pircējs ir izplatītājs un nav konkurējošs uzņēmums ražošanas, vairumtirdzniecības vai importa līmenī, un to kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū mazumtirdzniecības līmenī nepārsniedz [10] %; vai
 - (b) piegādātājs ir pakalpojumu sniedzējs vairākos tirdzniecības līmeņos, savukārt pircējs sniedz savus pakalpojumus mazumtirdzniecības līmenī un nav konkurējošs uzņēmums tajā tirdzniecības līmenī, kurā tas pērk līguma pakalpojumus, un to kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū mazumtirdzniecības līmenī nepārsniedz [10] %.
5. Ja 2. panta 4. punkta a) vai b) apakšpunktā minētā konkurējošā piegādātāja un pircēja kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū mazumtirdzniecības līmenī pārsniedz [10] %, bet nepārsniedz 3. pantā noteiktos tirgus daļas robežlielumus, 1. punktā paredzētais atbrīvojums ir piemērojams, izņemot attiecībā uz jebkādu informācijas apmaiņu pušu starpā, kura jānovērtē saskaņā ar noteikumiem, kuri piemērojami horizontālajiem nolīgumiem.
6. Izņēmumi, kas paredzēti 2. panta 4. punkta a) un b) apakšpunktā un 2. panta 5. punktā, nav piemērojami vertikālajiem nolīgumiem, kuru mērķis tieši vai netieši, atsevišķi vai kopā ar citiem faktoriem, kas ir pušu kontrolē, ir ierobežot konkurenci starp konkurējošo piegādātāju un pircēju.
7. Izņēmumi, kas paredzēti 2. panta 4. punkta a) un b) apakšpunktā, nav piemērojami, ja tiešaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs, kas arī pārdod preces vai pakalpojumus, konkurējot ar uzņēmumiem, kuriem tas sniedz tiešaistes starpniecības pakalpojumus, noslēdz nesavstarpēju vertikālu nolīgumu ar šādu konkurējošu uzņēmumu.

8. Šo regulu nepiemēro vertikālajiem nolīgumiem, uz kuru priekšmetu attiecas kāda cita grupu atbrīvojuma regula, ja vien attiecīgajā regulā nav noteikts citādi.

3. pants

Tirgus daļas robežlielums

1. Atbrīvojumu, kas paredzēts 2. pantā, piemēro ar nosacījumu, ka piegādātāja tirgus daļa konkrētajā tirgū, kurā tas pārdod līguma preces vai pakalpojumus, nepārsniedz 30 %, un pircēja tirgus daļa konkrētajā tirgū, kurā tas pērk līguma preces vai pakalpojumus, nepārsniedz 30 %.
2. Attiecībā uz 1. punktu, ja uzņēmums saskaņā ar daudzpusēju nolīgumu pērk līguma preces vai pakalpojumus no vienas minētā nolīguma puses un pārdod līguma preces vai pakalpojumus citai minētā nolīguma pusei, tad, lai varētu piemērot 2. pantā paredzēto atbrīvojumu, pirmā uzņēmuma tirgus daļai ir jāatbilst minētajā punktā noteiktajam tirgus daļas robežlielumam gan kā pircējam, gan kā piegādātājam.

4. pants

Ierobežojumi, kas liedz piemērot grupu atbrīvojumu – smagie ierobežojumi

Atbrīvojumu, kas paredzēts 2. pantā, nepiemēro vertikālajiem nolīgumiem, kuru mērķis tieši vai netieši, atsevišķi vai kopā ar citiem faktoriem, kas ir pušu kontrolē, ir:

- (a) ierobežot pircēja spēju noteikt pārdošanas cenu, neskarot piegādātāja iespēju noteikt maksimālo pārdošanas cenu vai ieteikt pārdošanas cenu ar nosacījumu, ka tā jebkuras puses spiediena vai piedāvāto stimulu dēļ nekļūst par fiksēto vai minimālo pārdošanas cenu;
- (b) ja piegādātājs izmanto ekskluzīvu izplatīšanas sistēmu – ierobežot, kādā teritorijā vai kādām klientu grupām viens vai nedaudzie pircēji, kuriem ir iedalīta ekskluzīva teritorija vai klientu grupa, var aktīvi vai pasīvi pārdot līguma preces vai pakalpojumus, izņemot, ja mērķis ir:
 - i) ierobežot aktīvo pārdošanu, ko veic ekskluzīvais izplatītājs vai ekskluzīvais izplatītājs un tā klienti, kas noslēguši izplatīšanas nolīgumu ar piegādātāju vai ar pusi, kurai piegādātājs devis izplatīšanas tiesības, tādā teritorijā vai tādai klientu grupai, kura rezervēta piegādātājam vai kuru piegādātājs ekskluzīvi iedalījis vienam vai nedaudziem citiem pircējiem;
 - ii) ierobežot aktīvo vai pasīvo pārdošanu, ko veic ekskluzīvais izplatītājs vai ekskluzīvais izplatītājs un tā klienti nepilnvarotiem izplatītājiem, kas atrodas citā teritorijā, kurā piegādātājs izmanto selektīvu līguma preču vai pakalpojumu izplatīšanas sistēmu;
 - iii) ierobežot ekskluzīvā izplatītāja iedibinājuma vietu;
 - iv) ierobežot aktīvo vai pasīvo pārdošanu galalietotājiem, ko veic ekskluzīvais izplatītājs, kas darbojas vairumtirdzniecības līmenī;
 - v) ierobežot ekskluzīvā izplatītāja spēju aktīvi vai pasīvi pārdot sastāvdaļas, kas tiek piegādātas iestrādāšanai precēs, tādiem klientiem, kuri tās izmantotu tāda paša veida preču ražošanai, ko ražo piegādātājs;
- (c) ja piegādātājs izmanto selektīvu izplatīšanas sistēmu:

- i) ierobežot, kādā teritorijā vai kādām klientu grupām selektīvās izplatīšanas sistēmas dalībnieki var aktīvi vai pasīvi pārdot līguma preces vai pakalpojumus, izņemot, ja mērķis ir:
 - ierobežot aktīvo pārdošanu, ko veic selektīvās izplatīšanas sistēmas dalībnieki vai selektīvās izplatīšanas sistēmas dalībnieki un to klienti, kas noslēguši izplatīšanas nolīgumu ar piegādātāju vai ar pusi, kurai piegādātājs devis izplatīšanas tiesības, tādā citā teritorijā vai tādai klientu grupai, kura rezervēta piegādātājam vai kuru piegādātājs ekskluzīvi iedalījis vienam vai nedaudziem pircējiem,
 - ierobežot aktīvo vai pasīvo pārdošanu, ko veic selektīvās izplatīšanas sistēmas dalībnieki vai to klienti nepilnvarotiem izplatītājiem, kas atrodas teritorijā, kurā tiek izmantota selektīva izplatīšanas sistēma,
 - ierobežot selektīvās izplatīšanas sistēmas dalībnieku iedibinājuma vietu,
 - ierobežot aktīvo vai pasīvo pārdošanu galalietotājiem, ko veic selektīvās izplatīšanas sistēmas dalībnieki, kas darbojas vairumtirdzniecības līmenī,
 - ierobežot spēju aktīvi vai pasīvi pārdot sastāvdaļas, kas tiek piegādātas iestrādāšanai precēs, tādiem klientiem, kuri tās izmantotu tāda paša veida preču ražošanai, ko ražo piegādātājs;
 - ii) ierobežot savstarpējas piegādes starp selektīvās izplatīšanas sistēmas dalībniekiem, kas darbojas tajā pašā vai citā tirdzniecības līmenī;
 - iii) ierobežot aktīvo vai pasīvo pārdošanu galalietotājiem, ko veic selektīvās izplatīšanas sistēmas dalībnieki, kas darbojas mazumtirdzniecības līmenī, izņemot situācijā, kura paredzēta 4. panta c) punkta i) apakšpunkta pirmajā ievilkumā;
- (d) ja piegādātājs neizmanto ne ekskluzīvu, ne selektīvu izplatīšanas sistēmu – ierobežot, kādā teritorijā vai kādai klientu grupai pircējs var aktīvi vai pasīvi pārdot līguma preces vai pakalpojumus, izņemot, ja mērķis ir:
- i) ierobežot aktīvo pārdošanu, ko veic pircējs vai pircējs un tā klienti, kas noslēguši izplatīšanas nolīgumu ar piegādātāju vai ar pusi, kurai piegādātājs devis izplatīšanas tiesības, tādā teritorijā vai tādai klientu grupai, kura rezervēta piegādātājam vai kuru piegādātājs ekskluzīvi iedalījis vienam vai nedaudziem pircējiem;
 - ii) ierobežot aktīvo vai pasīvo pārdošanu, ko veic pircējs vai tā klienti nepilnvarotiem izplatītājiem, kas atrodas teritorijā, kurā piegādātājs izmanto selektīvu līguma preču vai pakalpojumu izplatīšanas sistēmu;
 - iii) ierobežot pircēja iedibinājuma vietu;
 - iv) ierobežot aktīvo vai pasīvo pārdošanu galalietotājiem, ko veic pircējs, kas darbojas vairumtirdzniecības līmenī;

- v) ierobežot pircēja spēju aktīvi vai pasīvi pārdot sastāvdaļas, kas tiek piegādātas iestrādāšanai precēs, tādiem klientiem, kuri tās izmantotu tāda paša veida preču ražošanai, ko ražo piegādātājs;
- (e) pēc sastāvdaļu piegādātāja un šīs sastāvdaļas iestrādājošā pircēja vienošanās ierobežot piegādātāja spēju pārdot sastāvdaļas kā rezerves daļas galalietotājiem, remontētājiem, vairumtirgotājiem vai citiem pakalpojumu sniedzējiem, kurus pircējs nav pilnvarojis remontēt vai apkalpot šīs preces.

5. pants

Izslēgtie ierobežojumi

1. Atbrīvojumu, kas paredzēts 2. pantā, nepiemēro šādām vertikālajos nolīgumos ietvertām saistībām:
 - (a) jebkādas tiešas vai netiešas nekonkurēšanas saistības, kuru ilgums ir nenoteikts vai pārsniedz piecus gadus;
 - (b) jebkādas tiešas vai netiešas saistības, kas pircējam liedz pēc nolīguma darbības beigām ražot, pirkt, pārdot vai tālākpārdot attiecīgās preces vai pakalpojumus;
 - (c) jebkādas tiešas vai netiešas saistības, kas selektīvas izplatīšanas sistēmas dalībniekiem liedz pārdot konkrētu konkurējošu piegādātāju zīmolu produktus;
 - (d) jebkādas tiešas vai netiešas saistības, kas tiešsaistes starpniecības pakalpojumu pircējiem liedz piedāvāt, pārdot vai tālākpārdot preces vai pakalpojumus galalietotājiem ar izdevīgākiem nosacījumiem, izmantojot konkurējošus tiešsaistes starpniecības pakalpojumus.
2. Atkāpjoties no 1. punkta a) apakšpunkta, ilguma piecu gadu ierobežojums nav piemērojams, ja pircējs līguma preces vai pakalpojumus pārdod no telpām un zemes, kas pieder piegādātājam vai ko piegādātājs nomā no trešām personām, kuras nav saistītas ar pircēju, ar nosacījumu, ka nekonkurēšanas saistību ilgums nepārsniedz periodu, kādā pircējs izmanto attiecīgās telpas un zemi.
3. Atkāpjoties no 1. punkta b) apakšpunkta, 2. pantā noteikto atbrīvojumu piemēro visām tiešām vai netiešām saistībām, kas pircējam liedz pēc nolīguma darbības beigām ražot, pirkt, pārdot vai tālākpārdot attiecīgās preces vai pakalpojumus, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:
 - (a) saistības attiecas uz precēm vai pakalpojumiem, kas konkurē ar līguma precēm vai pakalpojumiem;
 - (b) saistības attiecas vienīgi uz tām telpām un to zemi, kur pircējs darbojies līguma darbības laikā;
 - (c) saistības ir obligāti vajadzīgas, lai aizsargātu zinātību, ko piegādātājs nodevis pircējam;
 - (d) saistību ilgums nepārsniedz vienu gadu pēc nolīguma darbības beigām.

Šā panta 1. punkta b) apakšpunkts neskar iespēju noteikt beztermiņa ierobežojumu par tādas zinātības izmantošanu un izpaušanu, kas nav vispārpieejama.

6. pants

Regulas nepiemērošana

Ja līdzīgu vertikālo ierobežojumu paralēlie tīkli aptver vairāk nekā 50 % no konkrētā tirgus, Komisija saskaņā ar Regulas Nr. 19/65/EEK 1.a pantu var, izmantojot regulu, noteikt, ka šo regulu nepiemēro vertikālajiem nolīgumiem, kas ietver konkrētus ierobežojumus, kuri attiecas uz minēto tirgu.

7. pants

Tirgus daļas robežlieluma piemērošana

Lai piemērotu 3. pantā paredzētos tirgus daļas robežlielumus, piemēro šādus noteikumus:

- (a) piegādātāja tirgus daļu aprēķina, pamatojoties uz datiem par tirgū pārdoto produktu vērtību, un pircēja tirgus daļu aprēķina, pamatojoties uz datiem par tirgū iepirkto produktu vērtību. Ja dati par tirgū pārdoto vai tirgū iepirkto produktu vērtību nav pieejami, attiecīgā uzņēmuma tirgus daļas noteikšanai var izmantot aplēses, kas pamatojas uz citu uzticamu tirgus informāciju, tai skaitā par tirgū pārdoto un tirgū iepirkto produktu apjomu;
- (b) tirgus daļas aprēķina, pamatojoties uz iepriekšējā kalendārā gada datiem;
- (c) piegādātāja tirgus daļa ietver preces vai pakalpojumus, kas pārdošanas nolūkā tiek piegādāti vertikāli integrētiem izplatītājiem;
- (d) ja tirgus daļa sākotnēji nepārsniedz 30 %, bet vēlāk pārsniedz šo līmeni, 2. pantā paredzēto atbrīvojumu turpina piemērot divus turpmākos kalendāros gadus pēc gada, kad pirmoreiz pārsniegts 30 % robežlielums;
- (e) tirgus daļu, kas ir 1. panta 2. punkta otrās daļas e) apakšpunktā minētajiem uzņēmumiem, sadala vienlīdzīgi uz katru uzņēmumu, kuram ir 1. panta 2. punkta otrās daļas a) apakšpunktā uzskaitītās tiesības vai pilnvaras.

8. pants

Apgrozījuma robežlieluma piemērošana

1. Lai aprēķinātu kopējo gada apgrozījumu 2. panta 2. punkta nozīmē, summē attiecīgās vertikālā nolīguma puses un ar to saistīto uzņēmumu iepriekšējā finanšu gada apgrozījumu par visām precēm un pakalpojumiem, atskaitot visus nodokļus un nodevas. Šajā aprēķinā neņem vērā darījumus starp vertikālā nolīguma pusi un ar to saistītajiem uzņēmumiem un darījumus starp saistītajiem uzņēmumiem.
2. Atbrīvojumu, kas paredzēts 2. pantā, turpina piemērot, ja jebkurā divu secīgu finanšu gadu periodā kopējā gada apgrozījuma robežlielums nav pārsniegts par vairāk kā 10 %.

9. pants

Pārejas periods

Līguma 101. panta 1. punktā noteikto aizliegumu no 2022. gada 1. jūnija līdz 2023. gada 31. maijam nepiemēro attiecībā uz nolīgumiem, kuri jau bija spēkā 2022. gada 31. maijā un kuri neatbilst atbrīvojuma nosacījumiem, kas paredzēti šajā regulā, bet kuri 2022. gada 31. maijā atbilda Regulā (EK) Nr. 330/2010 paredzētajiem atbrīvojuma nosacījumiem.

10. pants

Spēkā esības periods

Šī regula stājas spēkā 2022. gada 1. jūnijā.

Tā zaudē spēku 2034. gada 31. maijā.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, [...]

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
[...]*